

Bevaka bortavarandes eller okänd arvinges rätt

God man ska utses för att bevaka okänd arvinges rätt eller känd arvinge på okänd ords rätt i dödsbo.

God man kan också utses för att företräda till exempel ett ofött barn som genom testamente eller annan rättshandling kommer att bli ägare till viss egendom.

En god man kan också utses för att i övrigt bevaka bortavarandes (det vill säga en förvunnen persons) rätt och förvalta bortavarandes egendom.

Överförmyndaren utser en god man efter en anmälan om behov eller om behovet blivit känt på annat sätt. Vanligtvis anmäls behovet av den som ansvarar för dödsboet.

Kompetens hos god man

Förutom de allmänna kraven i föräldrabalken på en god man kräver uppdraget sakkunskap inom arvsrätt.

Vad ingår i uppdraget?

Om det är fråga om en **försvunnen** person, fungerar god man som en ställföreträdare i vardagliga situationer, till exempel sköter god man den försvunna personens ekonomi och ser till hens egendom.

Är det fråga om att **bevaka bortavarandes rätt i dödsbo** ska god man:

- Efter att ha mottagit kallelse närvara vid bouppteckningen.
- Lämna in en kopia av den registrerade bouppteckningen till överförmyndaren.
- Skicka in uppgift om arvskungörelse till överförmyndaren. Vanligtvis ansöker den som ansvarar för dödsboet om arvskungörelse hos Skatteverket. Kungörelsen publiceras i Post- och Inrikes Tidningar.
- Se till att ett arvskifte upprättas.
- Ansöka om överförmyndarens samtycke till egendomens fördelning när arvskifte upprättats och undertecknats av samtliga delägare.
- Om arvskifte inte genomförts inom sex månader efter att bouppteckningen förrättades ska god man redogöra till överförmyndaren vad anledningen är till att skifte inte

genomförts. En sådan redogörelse ska sedan lämnas var sjätte månad till dess att arvsförförskiftet genomförts.

- lämna in förteckning över tillgångar och skulder till överförmyndaren. Förteckningen ska lämnas in när arvet är utbetalt till den bortavarande eller per den dag som god man blivit utsedd om det rör sig om en försvunnen person.
- Förvalta egendom som tillkommit den bortavarande på grund av arv.

Det ingår som huvudregel inte i god mans uppdrag att aktivt söka efter bortavarande. Undantag från denna regel kan vara när bortavarande är ensam arvinge och tillgångarna i boet är tillräckligt stora för att motivera utgifterna som eftersökandet innebär.

Redovisning och arvode

Om det finns egendom att förvalta, ska en **årsräkning** lämnas före den 1 mars varje år. Till årsräkningen ska även bifogas en redogörelse samt en eventuell begäran om arvode. Beslut om ett skäligt arvode fattas av överförmyndaren och ska betalas med den bortavarandes tillgångar.

När uppdraget upphör ska en **sluträkning** lämnas till överförmyndaren. I samband med att god man lämnar en sluträkning ska hen också begära sig befriad från uppdraget.

Entledigande av god man

Uppdraget som god man ska upphöra när behovet inte längre finns. Exempel på när behov av god man inte längre finns är när:

- En försvunnen person konstateras avliden.
- Den bortavarande återvänder.
- Den egendom som förvaltats har förbrukats (vanligtvis av god mans arvodesuttag).
- Rätten till arv preskriberats, vilket sker 5 år från dagen för arvsförförskungörelse.
- Arvsrätten preskriberats, vilket sker 10 år efter dödsdatumet för dödsboet.

När uppdraget är slutfört ska god man lämna sin begäran om befrielse från uppdraget till överförmyndaren. Överförmyndaren fattar sedan beslut om att entlediga god man.

Efter upphörandet

Om pengar finns kvar efter upphörande ska dessa fördelas mellan övriga dödsbodelägare. Om inga andra dödsbodelägare finns tillfaller pengarna Allmänna Arvsfonden. I sådant fall tar Kammarkollegiet kontakt med god man som ser till att utbetalning görs och att kontona avslutas.